

Nieuwsbrief juli 2019

Nieuws uit Nederland

Voortgang Wet DBA: nieuwe wetgeving Zzp'ers en bestrijding schijnzelfstandigheid

De Wet DBA is al jaren geleden van kracht geworden, maar toch niet helemaal. Met de invoering van de Wet DBA per 1 mei 2016 is de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) komen te vervallen en kan de belastingdienst zowel bij een opdrachtgever als opdrachtnemer aankloppen om na te heffen als er toch een arbeidsovereenkomst blijkt te bestaan. De actieve handhaving hiervan is al meerdere malen opgeschort. Eind juni is er echter eindelijk weer nieuws te melden, naar aanleiding van een kamerbrief van Minister Koolmees en Staatssecretaris Snel. In deze brief staan een aantal zaken:

1. Zzp'ers met een laag tarief werken niet meer automatisch op basis van een arbeidsovereenkomst. Zij moeten wel minimaal € 16 per uur gaan verdienen. Dit minimumtarief geldt voor alle zzp'ers, ongeacht of ze voor particulieren of zakelijke opdrachtgevers werken
2. Zakelijke opdrachtgevers worden mee verantwoordelijk voor betaling van het minimumtarief. Als de zzp'er achteraf meer uren besteed heeft en daardoor onder het minimumtarief komt, moet worden bijbetaald.
3. Zzp'ers met een tarief van minimaal € 75 kunnen met een zelfstandigenverklaring bij opdrachten tot maximaal 1 jaar zekerheid geven dat geen loonheffingen verschuldigd zijn.
4. Voor alle andere zzp'ers wordt een webmodule ingevoerd, die leidt tot een opdrachtgeversverklaring.
5. De handhaving is verder uitgesteld tot 2021, maar vanaf 2020 kan de Belastingdienst wel aanwijzingen geven die opgevolgd moeten worden.
6. De nieuwe wet wordt per 2021 ingevoerd.
7. De inwerkingtreding is voorzien voor 1 januari 2022.

Bron: Kamerbrieven voortgang uitwerking maatregelen werken als zelfstandige en toezicht arbeidsrelaties d.d. 24 juni 2019.

Hoge Raad uit bezwaren over Box 3-heffing. Wat nu?

De vermogensrendementsheffing over een forfaitair rendement van vier procent is in strijd met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en fundamentele vrijheden (EVRM). Dat heeft de Hoge Raad geoordeeld over de jaren 2013 en 2014 in een zaak die door de Bond voor Belastingbetalers is aangespannen.

De Hoge Raad heeft bezwaren tegen de hoogte van het forfaitaire rendement voor de vermogensrendementsheffing op spaargeld, de zogeheten Box 3-heffing. De Hoge Raad stelt dat de belastingdienst voor deze twee jaren niet had mogen uitgaan van een forfaitair rendement van vier procent. Nederlanders hebben namelijk "veel risico" moeten nemen om tot dat rendement te komen. De regeling is daardoor in strijd is met het Europese recht op persoonlijk eigendom. De Hoge Raad is echter niet zo ver gegaan dat hij de aanslagen over 2013 en 2014 ook heeft verminderd en laat het nadrukkelijk aan de regering om het stelsel te veranderen. Echt ingrijpen doet de Hoge Raad dus (nog) niet.

Het is aan de Belastingdienst zelf om de bezwaren af te wikkelen. Het is daarmee onduidelijk wat de conclusies van de Hoge Raad precies gaan betekenen voor individuele gevallen. Dit hangt er onder meer van af of mensen zijn geconfronteerd met een zogenoemde buitensporig zware last. Dit is een vrij vaag begrip, met een zware toets. Zo moet gekeken worden naar iemand individuele financiële situatie, ofwel het kan van persoon tot persoon verschillen. Uit rechtspraak blijkt dat iemand nog niet per definitie buitensporig wordt getroffen als meer dan de ontvangen rente opgaat aan belasting. Dit soort individuele toetsen valt volgens de Hoge Raad buiten het bereik van de nu gevoerde massaalbezwaarprocedure. Het is dus nog maar de vraag wat de individuele belastingplichtige met vermogen in Box 3 aan dit arrest heeft. Een week na het arrest heeft de belastingdienst laten weten dat de belastingdienst het massaal bezwaar gaat afwijzen middels een collectieve uitspraak. Het is mogelijk een individuele uitspraak aan te vragen en daartegen in beroep te gaan.

De Bond voor Belastingbetalers gaat zich buigen over de vraag of deze uitspraak moet worden voorgelegd aan het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Daarnaast werkt de organisatie aan procedures tegen de Box 3-heffing in andere jaren dan 2013 en 2014. In 2017 is de wet op dit vlak overigens aangepast. Vanaf dat moment kennen we verschillende categorieën naar grootte van het vermogen. Daarbij maakt het echter niet uit of het gaat om spaartegoeden, aandelen of onroerend goed. In het regeerakkoord heeft het huidige kabinet beloofd te onderzoeken of daadwerkelijke opbrengsten in plaats van fictief rendement kunnen worden belast. De staatssecretaris heeft in april jl. echter aangekondigd dat een wijziging in het belastingstelsel dusdanig complex is, dat het kabinet daar voorlopig niet aan toekomt.

Bron: Hoge Raad 14 juni 2019.

Afwaardering op lening mogelijk, ondanks onzakelijke elementen

Een man drijft samen met zijn echtgenote een VOF die een kapperszaak exploiteert. Daarnaast richt de man een holding met een werkmaatschappij op, waarin een winkelformule gericht op de verkoop van haarverzorgingsproducten geëxploiteerd gaat worden. De bank is bereid te financieren, indien de man via zijn VOF een rekening courantkrediet verstrekt aan de B.V. De belastingdienst is van mening dat deze lening onzakelijk is of bij het toenemen van de rekening-courant onzakelijk is geworden. De inspecteur motiveert deze kwalificatie door te wijzen op de verliezen die de B.V. heeft geleden en het ontbreken van een formele zekerheidsstelling en opgesteld aflossingsschema. Ook betaalt de B.V. de rente niet, deze wordt bijgeschreven op de schuld.

De zaak komt voor Rechtbank Gelderland. Deze kijkt ten eerste naar de zakelijkheid van de rekening-courantovereenkomst. Bij het aangaan van de rekening-courantovereenkomst is de verwachting dat de nieuwe winkelformule een succes zal worden, dat dit later tegenvalt is wijsheid achteraf. Daarnaast is de schuldenaar een nieuwe, pas opgerichte B.V. zonder besmet verleden. Zelfs als een bank onder deze omstandigheden niet bereid is om een lening tegen een winstonafhankelijke vergoeding te verstrekken, valt volgens de Rechtbank niet uit te sluiten dat een andere derde wel een lening wil verstrekken. De lening is volgens de Rechtbank evenmin later onzakelijk geworden. De Rechtbank verwerpt het standpunt van de inspecteur dat de jaarlijkse toenames van het rekening-courant afzonderlijke, nieuwe leningen vormen.

Deze toename volgt namelijk uit de rekening-courantovereenkomst, die een maximaal te lenen bedrag vermeldt. Dit sluit overigens het later alsnog onzakelijk worden van de lening niet per definitie uit. Maar volgens de Rechtbank draagt de belastingdienst onvoldoende feiten aan om het onzakelijk worden van de lening aannemelijk te maken. Startende ondernemingen maken wel vaker verliezen in de eerste jaren, zodat de schuldeiser niet meteen incassomaatregelen hoeft te nemen. Bovendien zijn de activa van de B.V. de eerste jaren voldoende om de schuld te voldoen. Vanaf het moment dat het treffen van incassomaatregelen wel voor de hand ligt, heeft de B.V. de winkelactiviteit aan een derde verkocht om de schade te beperken. Voor de VOF is dit een voldongen feit, waarbij verdere incassomaatregelen niets zullen opleveren. Volgens de Rechtbank zal een derde op dezelfde manier handelen. Aangezien de lening via de rekening-courant steeds zakelijk is gebleven, mag de man zijn vordering daarom afwaarderen ten laste van zijn ondernemingswinst.

Bron: Rechtbank Gelderland 29 mei 2019 (gepubliceerd 5 juni 2019).

Lening door stamrecht-B.V. geldt als afkoop van het stamrecht

Een man brengt een stamrecht van € 130.000 onder in een stamrecht-B.V., welke is opgericht op 14 september 2011. Tussen 5 oktober 2011 en 12 oktober 2011 leent de B.V. € 130.000 uit aan de aandeelhouder. Naar aanleiding van een onderzoek, wijst de inspecteur erop dat er een geldleningsovereenkomst moet worden opgemaakt. De B.V. en de aandeelhouder stellen vervolgens een overeenkomst op, maar komen de gemaakte afspraken in de overeenkomst niet na. De inspecteur legt vervolgens een naheffingsaanslag loonheffingen op. Volgens de inspecteur is er namelijk sprake van afkoop van het stamrecht. Rechtbank Noord-Holland heeft eerder al geoordeeld dat er sprake is van een onzakelijke lening, omdat er geen reële zekerheden zijn bedongen. De inspecteur heeft dan ook terecht vastgesteld dat de aandeelhouder direct de beschikking heeft gehad over de gelden die bestemd waren voor het stamrecht, en de aanspraak terecht tot het loon uit vroegere dienstbetrekking van de man gerekend.

In hoger beroep oordeelt Hof Amsterdam dat er met het ter beschikking stellen van het geld aan de aandeelhouder een belaste afkoop van het stamrecht heeft plaatsgevonden in 2011.

Het Hof overweegt daarbij dat de B.V. het geld feitelijk aan de aandeelhouder heeft overgemaakt zonder daartegenover een vergoeding te bedingen, en zonder dat zij weet of, en zo ja wanneer, het geld zal worden terugbetaald. Volgens het Hof kan de B.V. geen aanspraak maken op aflossingen volgens het later overeengekomen aflossingsschema, en is er voor de leningen ook geen zekerheid gesteld. Het Hof bevestigt de uitspraak van de rechtbank.

Bron: Hof Amsterdam 31 januari 2019 (publicatie 29 mei 2019).

Liquidatie-uitkering bij Nederbelg belast

De belanghebbende in deze procedure woont sinds 1992 in België en houdt 25,5% van de aandelen in een Nederlandse B.V. Deze B.V. wordt in 2006 ontbonden, als gevolg waarvan de Dga een liquidatie-uitkering ontvangt. De man vermeldt dit inkomen niet in zijn aangifte inkomstenbelasting. Hij is van mening dat sprake is van een vervreemdingsvoordeel, waardoor het heffingsrecht o.b.v. artikel 13 van het belastingverdrag tussen Nederland en België toekomt aan België als woonland. De belastingdienst is van mening dat de liquidatie-uitkering o.b.v. het dividendartikel (artikel 10) van het belastingverdrag voor 15% belast mag worden in Nederland en corrigeert de aangifte. Eerder al heeft Hof 's-Hertogenbosch de belastingdienst in het gelijk gesteld. Volgens het Hof blijkt uit het protocol bij het verdrag dat een liquidatie-uitkering onder het begrip 'dividenden' valt en niet onder het begrip 'voordelen verkregen uit vervreemding'. Ook heeft het Hof het beroep van de man op het gelijkheidsbeginsel verworpen, omdat er volgens het Hof in casu geen sprake is van verkoop van aandelen, zodat een vergelijking daarmee niet opgaat.

De Hoge Raad onderzoekt eerst of een in België wonende Dga die een liquidatie-uitkering ontvangt, slechter af is dan een in Nederland woonachtige Dga die een liquidatie-uitkering ontvangt voor de Nederlandse belastingheffing. De eerstgenoemde (Belgische) Dga betaalt 15% en de laatstgenoemde (Nederlandse) Dga betaalt 25% belasting in Nederland, ofwel de Belgische Dga is daarmee niet slechter af dan de Nederlandse Dga. Volgens de Hoge Raad is Nederland ook niet verplicht om België aan te spreken over de Belgische interne mogelijkheden voor de verrekening van buitenlands dividend. Ook oordeelt de Hoge Raad dat in de vergelijking tussen liquidatie en vervreemding geen sprake is van gelijke gevallen. De Hoge Raad wijst er daarbij op dat de verkochte aandelen bij een vervreemding overgaan van het vermogen van de vervreemder naar het vermogen van een ander.

Bij een liquidatie wordt de vennootschap ontbonden en worden haar reserves, door een liquidatie-uitkering, aan de aandeelhouders uitgekeerd. Vervolgens merkt de Hoge Raad op dat de Nederlandse belastingclaim op de in de aandelen besloten liggende reserves behouden blijft na vervreemding, terwijl die claim bij een liquidatie vervalt. Volgens de Hoge Raad is de heffing in Nederland dan ook terecht.

Bron: Hoge Raad 21 juni 2019.

Nederland wijzigt belastingverdragen - pensioenartikel

Van oudsher is het heffingsrecht over pensioen- en overige oudedagsuitkeringen in belastingverdragen toegewezen aan het woonland. In de loop der jaren probeert Nederland echter steeds meer om het heffingsrecht toegewezen te krijgen aan het bronland. In het huidige belastingverdrag met België, dat is ingegaan per 1 januari 2003, geldt als hoofdregel nog steeds een heffingsrecht voor het woonland. Maar indien voldaan wordt aan enkele voorwaarden, waaronder een relatief lage heffing in België over de uitkeringen en een totaal van de uitkeringen van minimaal € 25.000, komt het heffingsrecht toe aan het bronland. In daarna afgesloten belastingverdragen is de insteek van Nederland om in nog meer situaties het heffingsrecht toegewezen te krijgen aan het bronland. Op deze manier komt voor mensen die in hun werkzame periode hun pensioenrechten in Nederland hebben opgebouwd en later geëmigreerd zijn, steeds vaker het heffingsrecht toe aan Nederland.

Het nieuwe belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland, in werking getreden per 1 januari 2016, is hiervan ook een voorbeeld. Ontvangt een inwoner van Duitsland per jaar meer dan € 15.000 aan pensioen-, lijfrente- en/of sociale zekerheidsuitkeringen uit Nederland, dan betaalt hij daarover in Nederland belasting (met een beperkte overgangsregeling). Zoals al eerder gemeld zijn de onderhandelingen tussen Nederland en België over een nieuw belastingverdrag in een vrij ver gevorderd stadium en de verwachting is dat ook daarin een uitgebreidere bronstaatheffing voor pensioenuitkeringen zal worden opgenomen.

Recent heeft Nederland een nieuw belastingverdrag gesloten met Ierland. Het heffingsrecht over pensioenen van in totaal meer dan € 25.000 per jaar is in het nieuwe verdrag onder voorwaarden toegewezen aan het bronland. Voor bestaande gevallen is een overgangsregeling getroffen.

En met Zwitserland heeft Nederland overeenstemming bereikt over wijziging van het belastingverdrag, dat pas in 2011 in werking was getreden, via een protocol. De heffingsrechtverdeling over de pensioenen in dit verdrag wordt aangepast en vereenvoudigd. Op dit moment wordt het heffingsrecht over pensioenen onder voorwaarden aan de bronstaat toegewezen. Deze voorwaarden voor de bronstaatheffing komen te vervallen en het heffingsrecht zal worden beperkt tot maximaal 15 procent.

Bron: Ministerie van Financiën 12 en 14 juni 2019.

Winst bij verkoop woningen door Dga belast

Als een particulier een woning met winst verkoopt, is deze winst niet belast. Dat is anders als er sprake is van het rendabel maken van vermogen en duidelijk is dat dit gebeurt op een wijze die normaal, actief vermogensbeheer te boven gaat. Dan is de winst wel belast. Dit lijkt duidelijk, maar in de praktijk leidt dit regelmatig tot discussie met de belastingdienst. Een dergelijke zaak speelde onlangs voor de Rechtbank in Noord-Holland.

Belanghebbende is directeur grootaandeelhouder (Dga) van een B.V. die panden koopt en opkoopt. Nu heeft de man ook zelf in privé twee panden gekocht. Deze panden heeft hij door zijn B.V. laten opkopen. De kosten heeft hij in privé betaald. Vervolgens heeft hij de panden met forse winst (€ 240.000) verkocht, welke winst hij verantwoordt in de aangifte Vpb. van de B.V. De vraag is of deze winst bij de Dga in privé belast is of niet. De inspecteur vindt van wel omdat er sprake is van meer dan normaal, actief vermogensbeheer. Volgens de Dga dient de gemaakte winst echter niet in privé belast te worden, omdat het helemaal niet de bedoeling is geweest de woningen met winst te verkopen. Eigenlijk is het de bedoeling geweest om de ene woning te verhuren en de andere woning zelf te gaan bewonen.

De rechter acht op grond van de feiten de beweringen van de Dga niet aannemelijk en stelt de inspecteur in het gelijk. De Dga heeft immers voldoende kennis van zaken om de panden met winst te kunnen verkopen. Ook kan hij onvoldoende onderbouwen dat het eigenlijk de bedoeling is geweest de panden te verhuren respectievelijk zelf te bewonen. Ook telt de rechtbank mee dat de winst in een later stadium via de B.V. is aangegeven en dat aan- en verkoop kort na elkaar volgen. Daarmee is de inspecteur erin geslaagd aannemelijk te maken dat er sprake is geweest van meer dan normaal vermogensbeheer.

Bron: Rechtbank Noord-Holland 30 april 2019.

Aftrek van hypotheekrente in Nederland voor een inwoner van België

Tot 2015 was dit onder voorwaarden mogelijk onder de fictieve binnenlandse belastingplicht, vanaf 2015 kennen we de regeling van de kwalificerende buitenlandse belastingplicht. Het heeft al de nodige jurisprudentie opgeleverd. Onlangs is daar een conclusie van Advocaat-Generaal Niessen aan toegevoegd. Deze komt er op neer dat er geen recht bestaat in Nederland op aftrek voor de Belgische eigen woning als fiscale voordelen in België gerealiseerd kunnen worden.

De belanghebbende in deze casus woont in 2001 met zijn partner in een woning in België, die eigendom is van zijn partner. Hij heeft een eenmanszaak in Nederland. Het heffingsrecht over de inkomsten uit deze onderneming is voor 90% toegerekend aan Nederland en voor 10% aan België. Beide hebben gekozen voor behandeling als binnenlands belastingplichtige. Het belastbare inkomen uit werk en woning van de partner is volledig aan België toegerekend. Belanghebbende verzoekt om aftrek ter voorkoming van dubbele belasting voor 10% van de in België belaste winst. De inspecteur verrekent dit deel van de winst met de negatieve inkomsten uit eigen woning, zodat effectief geen aftrek ter voorkoming van dubbele belasting wordt verleend. Belanghebbende is van mening dat hij op basis van de Schumacker-norm wel in aanmerking moet komen voor aftrek ter voorkoming van dubbele belasting, zodat de negatieve inkomsten uit eigen woning alsnog effectief in aftrek kunnen komen op zijn in Nederland belaste winst uit onderneming.

Eerder heeft Hof 's-Hertogenbosch geoordeeld dat de Schumacker-norm moet worden betrokken op het gezamenlijke inkomen van de man en zijn partner. En dit inkomen is volgens het Hof ruimschoots voldoende voor het in aanmerking nemen van de persoonlijke gezinssituatie van hem in België. Dat België een minder ruimhartige regeling kent voor de fiscale vergelding van woonlasten, betekent volgens het Hof niet dat Nederland is gehouden dergelijke fiscale lasten te vergelden. Advocaat-generaal Niessen schaarft zich achter deze uitspraak van het Hof. Volgens de Advocaat-generaal mag de negatieve opbrengst uit eigen woning in casu niet in de teller van de voorkomingsbreuk worden opgenomen als de Schumacker-exceptie van toepassing is. Dit leidt hij af uit het arrest De Groot. De aftrekverplichting voor de werkstaat geldt namelijk niet wanneer de betreffende niet-ingezetene niet nagenoeg zijn gehele gezinsinkomen in de werkstaat verwerft.

De Advocaat-generaal is met het Hof van mening dat hier naar het gezinsinkomen moet worden gekeken. En als een gezin in het woonland een substantieel inkomen verwerft, kan het woonland de persoonlijke en gezinssituatie fiscaal in aanmerking nemen. Of het woonland dit daadwerkelijk doet, is vervolgens een zaak van de wetgever van het woonland. Indien België dat als woonland niet doet, scheidt dit echter geen verplichting voor Nederland als werkland. Omdat het gezinsinkomen in de voorliggende zaak niet nagenoeg geheel in Nederland wordt belast, is Nederland als werkland dus niet door het EU-recht verplicht de aftrek eigen woning toe te staan. De Advocaat-generaal meent dat de Schumacker-jurisprudentie in de situatie van belanghebbende Nederland niet verplicht de aftrek van de negatieve inkomsten uit de eigen woning toe te staan.

Bron: Advocaat-Generaal Niessen, 16 april 2019.

Geen kwalificerende buitenlandse belastingplicht bij 89% – geen recht op algemene heffingskorting

Belanghebbende in deze procedure woont in Polen en geniet in 2015 geen inkomen. Haar echtgenoot werkt van 1 januari tot 30 juni 2015 in Nederland in loondienst en ontvangt een salaris van € 7.407. Hij is in die periode buitenlands belastingplichtig. Op 30 juni 2015 vertrekt de man naar Polen en woont daar de rest van het jaar. In Polen ontvangt hij een WW-uitkering naar Pools recht van € 870. De vrouw is niet aan te merken als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige. Dit geldt eveneens voor de man. Omdat de in Nederland onderworpen inkomsten 89% van zijn totale inkomsten zijn, is zijn inkomen namelijk niet geheel of nagenoeg geheel (tenminste 90%) in Nederland onderworpen aan de loon- of inkomstenbelasting. De vrouw claimt over 2015 verhoging van de gecombineerde heffingskorting. De belastingdienst weigert dit, waarop de vrouw in beroep gaat. Volgens de vrouw is de wettelijke regeling in strijd met de vrijheid van werknemersverkeer of de vrijheid van burgers van de EU-lidstaten om zich vrij te bewegen binnen de EU.

Hof 's-Hertogenbosch stelt dat het de vraag is of wel sprake kan zijn van een schending van één van deze verdragsvrijheden, omdat de vrouw het hele jaar 2015 in Polen heeft gewoond en geen inkomen heeft genoten. Uit de arresten Kieback, Schumacker, Grunewald, Gschwind en Lakebrink van het Europese Hof van Justitie volgt volgens het Hof dat voor de vraag of de werkstaat tegemoetkomingen moet verlenen die verband houden met de persoonlijke- en gezinssituatie, beslissend is of nagenoeg het gehele gezinsinkomen in de werkstaat wordt genoten.

Het Hof beslist dat naar nationaal recht de vrouw geen recht heeft op toepassing van artikel 8.9 en 8.9a Wet IB 2001 omdat haar man niet als (fiscale) partner kan worden aangemerkt, omdat hij geen kwalificerende buitenlands belastingplichtige is. Het EU-recht verplicht ook niet tot toepassing van deze bepalingen, omdat het gezinsinkomen niet nagenoeg volledig in Nederland is genoten. Het Hof beslist daarom dat de vrouw geen recht heeft op verhoging van de gecombineerde heffingskorting.

Bron: Hof 's-Hertogenbosch 8 maart 2019.

Geen saldomethode – geen bewijs dat premies niet in aftrek zijn gebracht

Belanghebbende in deze procedure sluit in 1997 een beleggingsverzekering af. Tot 2002 betaalt hij premies voor deze verzekering, daarna wordt deze premievrij gemaakt. Vanaf 2013 ontvangt hij een uitkering uit deze verzekering. In zijn aangifte IB meldt hij deze uitkeringen niet, omdat hij - naar eigen zeggen - geen premies in aftrek heeft gebracht.

Eerder al heeft Hof Arnhem-Leeuwarden geoordeeld dat de inspecteur de uitkeringen terecht belast heeft. Volgens het Hof staat namelijk vast dat de man in zijn aangiften inkomstenbelasting van 2001 en 2002 lijfrentepremies in aftrek heeft gebracht. Verder heeft de inspecteur gegevens overgelegd waaruit blijkt dat de man voor de jaren 1999 en 2000 ook lijfrentepremies in aftrek heeft gebracht. Belanghebbende is er dan niet in geslaagd het van hem verlangde bewijs te leveren dat er geen premies in aftrek zijn gebracht. De Hoge Raad bevestigt de uitspraak van het Hof.

Bron: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 14 juni 2019.

Matiging van de boete tot 30% na inkeer is redelijk

Voor het met opzet verzwijgen van inkomen waardoor te weinig belasting wordt geheven, kan de belastingdienst een vergrijpboete opleggen van maximaal 100% van de alsnog te heffen belasting. Sinds 2 juli 2009 bedraagt de maximale vergrijpboete 300% als het gaat om verzwegen inkomen of vermogen dat in het buitenland is opgekomen of aangehouden. Onder normale omstandigheden bedraagt de boete bij opzet echter 50% van de te weinig betaalde belasting (150% als het gaat om verzwegen buitenlands vermogen of inkomen). Als de belastingplichtige binnen twee jaar na het doen van de onjuiste aangifte inkeert, legt de fiscus geen vergrijpboete op. Bij een latere inkeer moet de inspecteur de vergrijpboete matigen.

In deze zaak voor Hof Arnhem-Leeuwarden, na een eerdere verwijzing door de Hoge Raad, heeft een vrouw over de jaren 2002 tot en met 2008 een Zwitserse bankrekening verzwegen. Na haar inkeer is het de vraag of en voor welk bedrag de belastingdienst haar een boete mag opleggen. Het Gerechtshof constateert dat de inspecteur op grond van de wet maximaal een boete van 100 procent mag opleggen, maar dat dergelijke boeten op grond van beleid in beginsel worden beperkt tot 50 procent. Het inkeren na het verstrijken van een termijn van twee jaren vormt een omstandigheid die aanleiding geeft tot matiging van de vergrijpboete. De inspecteur heeft daarom de aan belanghebbende opgelegde vergrijpboeten over de jaren 2002 tot en met 2008 gematigd tot 30 procent van de nagevorderde inkomstenbelasting.

Het Hof acht een dergelijke matiging in dit geval toereikend. Belanghebbende heeft volgens het Hof geen feiten of omstandigheden gesteld die aanleiding geven tot een verdere matiging van de vergrijpboeten. In aanmerking genomen dat belanghebbende jarenlang ervoor gekozen heeft (een deel van) haar vermogen buiten het zicht van de Nederlandse fiscus op bankrekeningen in Zwitserland – een land met in die jaren een bankgeheim – te stallen, acht het Hof een boete van 30 procent van de nagevorderde inkomstenbelasting passend en geboden voor de vergrijpen die belanghebbende heeft begaan en de omvang van de gevolgen daarvan.

Bron: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 21 mei 2019 (gepubliceerd 31 mei 2019).

Verrekening buitenlandse bronbelasting

Ingehouden dividendbelasting is verrekenbaar met de verschuldigde inkomstenbelasting. Ook buitenlandse dividendbelasting is verrekenbaar, zij het niet voor het volledige bedrag. De inhouding van dividendbelasting in het buitenland is vaak beperkt door onderlinge belastingverdragen. Wanneer meer dan het volgens het verdrag toegestane percentage dividendbelasting wordt ingehouden, kan in het betreffende land om teruggaaf van het meerdere worden gevraagd.

In deze procedure gaat het om de vraag tot welk bedrag buitenlandse dividendbelasting in Nederland kan worden verrekend. De belanghebbende ontvangt dividend uit Duitsland, Frankrijk en Spanje. Volgens de respectievelijke belastingverdragen heeft het woonland het heffingsrecht over dividend, maar mag het bronland ook belasting heffen over het uitgekeerde dividend, mits de heffing niet hoger is dan 15% van het bruto bedrag.

Belanghebbende is van mening dat bij de verrekening moet worden uitgegaan van de aanvankelijk ingehouden belasting, ofwel zonder rekening te houden met de op zijn verzoek teruggegeven bedragen aan belasting. De inspecteur beperkt de verrekening tot 15% van de ontvangen dividenden. Hof 's-Hertogenbosch heeft eerder geoordeeld dat de belasting die volgens het belastingverdrag mag worden geheven geldt als uitgangspunt voor de verrekening. Het standpunt van de inspecteur doet volgens het hof het meest recht aan de verdeling van de heffingsrechten volgens de belastingverdragen. Dat de toegestane heffing van de bronstaten pas wordt geëffectueerd door een verzoek om teruggaaf bij de bronstaat is volgens het Hof niet van belang. De Hoge Raad bevestigt de uitspraak van het Hof.

Bron: Hoge Raad 12 april 2019.

Nieuw College Internationale Zaken voor rulings met internationaal karakter

In een recent besluit heeft de staatssecretaris van Financiën het College Internationale Fiscale Zaken geïntroduceerd. Hiermee wordt door de Staatssecretaris invulling gegeven aan in zijn brief van 22 november 2018 aangekondigde beleidsvoornemens over de vernieuwde rullingpraktijk. Het college krijgt de afspraken voorgelegd die zijn gemaakt in vooroverleg met een internationaal karakter.

Vooroverleg met een internationaal karakter over de toepassing van de vennootschapsbelasting of de dividendbelasting en vooroverleg over de toepassing van een bilateraal verdrag of regelingen ter voorkoming van dubbele belastingheffing op inkomen en vermogen, voor zover verband houdend met de hiervoor genoemde wetten, vindt gecentraliseerd en op uniforme wijze plaats. Om de eenheid van beleid en uitvoering en de kwaliteit te waarborgen, wordt een College Internationale Fiscale Zekerheid geïntroduceerd. Alle afspraken die in vooroverleg worden gemaakt binnen de context van dit besluit, worden ter goedkeuring aan dit College voorgelegd. Voorts wordt in dit besluit geregeld welke onderwerpen in vooroverleg worden behandeld door het Behandelteam Internationale Fiscale Zekerheid en wanneer een verzoek tot vooroverleg aan het aanspreekpunt buitenlandse investeerders wordt gericht. Ook wordt uitgewerkt in welke gevallen geen toegang bestaat tot vooroverleg.

Bron: Directoraat Generaal Belastingdienst d.d. 19 juni 2019.

21,87% werken in Nederland leidt niet tot verzekeringsplicht

Wanneer iemand in meerdere landen binnen de Europese Unie werkzaamheden verricht, moet worden vastgesteld waar sociale verzekeringspremies verschuldigd zijn. In tegenstelling tot de verschuldigdheid van belastingen, kan men namelijk niet in meerdere landen tegelijkertijd sociaal verzekerd zijn. De hoofdregel van de Europese Verordening stelt dat indien iemand in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten, de wetgeving van de lidstaat waar hij woont van toepassing is, indien hij op dit grondgebied 'een substantieel gedeelte' van zijn werkzaamheden verricht. In de praktijk wordt 'een substantieel gedeelte' van de werkzaamheden uitgelegd als 25%. D.w.z. indien in het kader van een algemene beoordeling blijkt dat ten minste 25% van de arbeidstijd van een werknemer in de lidstaat van de woonplaats wordt besteed en/of ten minste 25% van zijn loon in de lidstaat van de woonplaats wordt verdiend, dan geldt dit als een indicatie dat een substantieel gedeelte van alle werkzaamheden in die lidstaat wordt verricht. De werknemer is dan sociaal verzekerd zijn in het woonland.

Onlangs is een procedure voor Rechtbank Noord-Nederland een casus aan de orde geweest hoe strikt dit 25%-criterium beoordeeld moet worden. Het gaat hier om een man die het hele jaar 2015 in Nederland woont en het hele jaar in loondienst werkt voor een Liechtensteinse werkgever. Hij voert zijn werkzaamheden dat jaar uit op een binnenvaartschip dat hoofdzakelijk op de Rijn vaart. Volgens de Liechtensteinse A1-verklaring is op hem tot en met 31 juli 2015 het Liechtensteinse sociale verzekeringsrecht van toepassing is. Er is geen A1-verklaring afgegeven door de Sociale Verzekeringsbank voor wat betreft het jaar 2015. De inspecteur is van mening dat de man in de periode 1 augustus 2015 tot en met 31 december 2015 in Nederland verzekeringsplichtig is.

De Centrale Raad van Beroep heeft in een uitspraak van 28 februari jl. geoordeeld dat het Unierecht niet voorziet in een absolute 25%-maatstaf voor de toepassing van de Verordening en dat de situatie van een werknemer in beginsel in zijn geheel moet worden beoordeeld aan de hand van alle relevante feiten en omstandigheden, indien een werknemer rond de 25% van zijn tijd werkzaam is in zijn woonland. Dit oordeel is gevolgd door de Rechtbank. Evenals de Centrale Raad van Beroep acht de Rechtbank het in beginsel ook aanvaardbaar dat ten aanzien van werknemers in de binnenvaart wordt uitgegaan van een bandbreedte van 5 procentpunten.

Het uitgangspunt is daarom dat wanneer de werknemer minder dan 20% van zijn arbeidstijd werkzaam is in zijn woonland, hij niet geacht wordt aldaar een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden te verrichten. De werknemer die minder dan 25% (maar meer dan 20%) in zijn woonland werkzaam is, kan worden geacht een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden te verrichten in zijn woonland, indien er voldoende overige omstandigheden zijn die daarop duiden. Naarmate een werknemer minder werkt in zijn woonland, zullen hiervoor meer of zwaarwegender overige omstandigheden aannemelijk moeten zijn. De rechtbank komt in voornoemde uitspraak tot het oordeel dat de 21,87% van de in Nederland verrichte werkzaamheden van belanghebbende die in Nederland zijn woonplaats heeft, geen 'substantieel gedeelte' vormt, nu er geen concrete feiten en (zwaarwegender) omstandigheden zijn aangevoerd, die een beroep op de bandbreedte van 5 procentpunten rechtvaardigen. Belanghebbende is daarmee niet in Nederland sociaal verzekerd.

Bron: Rechtbank Noord-Nederland d.d. 18 april 2019.

Sociale zekerheid en grensoverschrijdende tewerkstelling

Onlangs heeft het Europese Hof van Justitie een arrest gewezen dat een grotere impact heeft dan op het eerste gezicht lijkt: in alle situaties waarbij een werknemer op het grondgebied van een derde land werkt, woont in een lidstaat en in dienst is van een werkgever die gevestigd is in een andere lidstaat, is verplicht het sociale zekerheidsstelsel van de woonstaat van toepassing.

De casus gaat om een Lets staatsburger die in Letland woont en van 13 augustus tot en met 31 december 2013 werkt als steward voor een in Nederland gevestigde onderneming. Hij verricht deze werkzaamheden op een onder de vlag van de Bahama's varende schip, dat gedurende die periode op de Noordzee vaart, buiten het grondgebied van de Europese Unie. De Nederlandse belastingdienst is van mening dat de man voor voornoemde periode premieplichtig is voor de premies volksverzekeringen. De zaak is eerder al voorgelegd aan de Hoge Raad. Deze heeft aangegeven twijfels te hebben over de vraag hoe de bepalingen van de EU-verordening betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels moeten worden uitgelegd om te bepalen welke wetgeving van toepassing is in een situatie zoals die van de man uit Letland en heeft daarom prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie.

In zijn arrest van brengt het Hof allereerst zijn rechtspraak in herinnering volgens welke de enkele omstandigheid dat een werknemer zijn werkzaamheden buiten het grondgebied van de Unie verricht, niet volstaat om toepassing van de Unieregels inzake het vrije verkeer van werknemers – en met name de betrokken verordening – uit te sluiten wanneer de arbeidsverhouding een voldoende nauwe aanknopng met dat grondgebied behoudt. Het Hof preciseert dat dit met name het geval is wanneer een Unieburger die in een lidstaat woont, is aangeworven door een in een andere lidstaat gevestigde onderneming en voor rekening van die onderneming activiteiten verricht. Het Hof overweegt dat in het onderhavige geval de arbeidsverhouding een voldoende nauwe aanknopng met het grondgebied van de Unie behoudt, aangezien de man gedurende de betrokken periode in Letland is blijven wonen en zijn werkgever in Nederland is gevestigd. Een dergelijke situatie valt derhalve binnen de werkingssfeer van de verordening betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

In een eerdere gelijkaardige zaak heeft het Hof geoordeeld dat, bij gebreke aan een rechtstreeks toepasselijke conflictregel, de wetgeving van de lidstaat met de sterkste binding met de arbeidsverhouding wordt aangewezen. Op deze basis is de werkgeversstaat bevoegd. Maar dit was op basis van de vroegere verordening 1408/71, en de vraag is of dit ook geldt bij de huidige verordening 883/2004. Artikel 11, lid 3, onder e) van de huidige verordening bepaalt op een algemene manier dat voor eenieder die niet onder de andere conflictregels valt, de woonlidstaat bevoegd is. De bedoeling van dit artikel leek om hiermee de niet economisch actieve personen te viseren, maar het Hof kent aan dit artikel de functie van een vangnetbepaling toe in alle situaties waarbij een persoon onder de bepalingen van Titel II van verordening 883/2004, maar geen specifieke regel op de situatie ziet. De man is aldus onderworpen aan het Letse stelsel voor zijn werkzaamheden aan boord van het schip met de vlag van een derde land.

Bron: Europese Hof van Justitie 9 mei 2019.

Nieuws uit België

Extra controle op buitenlandse rekeningen

De Belgische belastingdienst heeft aangekondigd om bij de aangifte personenbelasting dit jaar extra te controleren op mensen met een buitenlandse rekening. Uit onderzoek is naar voren gekomen dat ruim de helft van de Belgische inwoners met een buitenlandse rekening deze niet aangeeft. De fiscus krijgt van heel wat landen automatisch informatie over landgenoten die er een rekening hebben. Bovendien moeten buitenlandse rekeningen in principe worden gemeld aan het Centraal Aanspreekpunt van de Nationale Bank.

Iemand met een buitenlandse bankrekening dient dit in de aangifte personenbelasting aan te kruisen. Daarnaast dienen inkomsten op deze rekeningen in de aangifte gemeld te worden. Al enige jaren loopt er een discussie of op deze inkomsten eenzelfde vrijstelling van toepassing is als op rente-inkomsten die genoten worden op een Belgische rekening. Het Europese Hof van Justitie heeft de Belgische belastingdienst al tweemaal aangegeven dat de vrijstelling ruimer toegepast moet worden en dat, onder voorwaarden, hier ook buitenlandse bankrekeningen onder moeten kunnen vallen. Tot op heden heeft de Belgische belastingdienst zich hierbij echter nog niet neergelegd.

Behalve het verscherpte toezicht op buitenlandse rekeningen heeft de Belgische belastingdienst ook andere controleacties aangekondigd. Net als vorig jaar gaat extra aandacht uit naar wie zijn werkelijke kosten in aftrek wil brengen. Ook wordt opnieuw gefocust op belastingplichtigen die hun onderhoudsgeld naar het buitenland overschrijven en daarvoor een fiscale aftrek vragen. Verhuurders van onroerend goed worden eveneens extra gecontroleerd.

Nieuw vennootschapsrecht blijft fiscaal neutraal

Sinds 1 mei jl. kent België een nieuw vennootschapsrecht. Dit heeft ook de nodige fiscale gevolgen, onder meer bij de volgende onderwerpen:

1. De nationaliteit van de vennootschap wordt sinds 1 mei bepaald op basis van de statutaire zetelleer in plaats van voorheen op grond van de werkelijke zetel. Dit betekent dat een vennootschap voortaan wordt beheerd door het vennootschapsrecht van de staat waar zij haar statutaire zetel heeft. Het principe van de werkelijke zetel blijft echter in het fiscale recht verder gelden. Een vennootschap met werkelijke zetel in België zal dus onder de Belgische vennootschapsbelasting blijven vallen en een Belgische boekhouding moeten voeren.
2. Het nieuwe vennootschapsrecht schaft het maatschappelijk kapitaal af voor de meeste vennootschappen, behalve voor de NV. Voor de fiscale regels blijven de begrippen 'kapitaal' of 'gestort kapitaal' echter nog wel van belang.
3. De fiscale wetgeving wordt aangepast in reactie op de ruime mogelijkheden die vennootschappen in het nieuwe vennootschapsrecht krijgen om zich om te vormen en de eventueel daaraan gekoppelde verplaatsing van de zetel van werkelijke leiding. Omvormingen en verplaatsingen die tot gevolg kunnen hebben dat vennootschappen niet langer aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn maar wel aan de rechtspersonenbelasting.
4. In het nieuwe vennootschapsrecht zijn de regels voor de inkoop van eigen aandelen sterk versoepeld: een B.V. of N.V. kan voortaan onbepaald eigen aandelen inkopen, de limiet van 20% is opgeheven. Als die limiet van 20% ook op fiscaal gebied zou opgeheven worden, zouden de vennootschappen de belastingheffing op uitkeringen voor onbepaalde tijd kunnen uitstellen, zonder limieten. Om dat te vermijden wordt de fiscale limiet van 20% behouden in het fiscaal recht: bij overschrijding van die grens worden de aandelen geacht te zijn vernietigd wat zorgt voor een onmiddellijke belastbaarheid.

